

ARTSEN WEIGEREN **ALFRED MARRECAU** EUTHANASIE: ZIJN ONTROERENDE GETUIGENIS

Alfred Marrecau — een lieve, kunstminnende vader en grootvader uit Poperinge — werd eind vorige maand een eeuw oud. Maar dat was voor hem géén reden tot feesten. Want Alfred zegt: «Ik kan niet meer van het leven genieten.» Hij verlangt er naar om te sterven. En betreurt dat hij dat niet mag. «De dokters zeggen dat ik nog te gezond ben voor euthanasie.»

ANNICK GROBBEN

Weduwnaar Alfred Marrecau woont in het schilderachtigste huis van Poperinge. Kraakwit geveerd aan de buitenkant en sierlijk opgesmukt aan de binnenkant. Het huis hangt en staat vol schilderijen van zijn hand. «Ik ben altijd zelfstandig huisschilder geweest, maar sierschilderen op zondagavonden was mijn grootste liefhebberij», vertelt Alfred in mooie, trefzekere volzinnen. Voorovergebogen over zijn rollator, met daarop zijn supergrote vergrootglas en zijn wilsbeschikking voor euthanasie die hij bewaakt als was het puur goud, schuifelt hij naar de zetel in de living. Waarin hij krakend neerploft. «De 27ste oktober heb ik de kaap van 100 bereikt, maar ik wil niet meer leven», valt Alfred meteen met de deur in huis. «Ik zou willen vertrekken, maar ik mag niet. De dokters zeggen dat ze mijn doodswens niet kunnen uitvoeren omdat ik nog te gezond ben. Awel, ik vind het onrechtvaardig dat je al van kanker moet zijn opgegeten om euthanasie te kunnen krijgen. Dat mensen zoals ik, die niet lijden aan iets ongeneeslijks dat veroorzaakt is door ziekte of ongeval, in de kou blijven staan.»

Versleten

Waarom het leven voor hem geen zin meer heeft? «Omdat ik niet meer kan genieten», zegt Alfred droef. «Wat is leven? Genieten. En dat kan ik niet meer. Want mijn lichaam is versleten. Zoals u mij hier nu ziet zitten, zit ik de hele dag. Ja, ik kan nog een beetje schuifelen met mijn rollator, maar echt gáán? Dat kan ik niet meer. Ik kan al jaren niet meer naar buiten, ik geraak zelfs niet meer tot boven in mijn slaapkamer. Daarom staat mijn bed in de living.» «Ik zie de laatste jaren ook praktisch niks meer. Ik ben niet blind, maar het is al wazig voor mijn ogen. Uw gezicht? Dat is een was voor mij. (neemt zijn vergrootglas ter hand) Heeft u ooit al zo'n groot apparaat gezien? Allicht niet. U vraagt of ik nog naar muziek luister. Met zo'n oren?! Nee. Ik heb vroeger klarinet gespeeld en altijd veel van klassieke muziek gehouden, maar ook dat is allemaal voorbij. Ik hoor zeer, zeer slecht. Mijn hoorapparaat staat altijd in zo'n hoge stand dat het fluit rond mijn oren.» «Van mijn smaakzin schiet ook niks meer over», zucht Alfred. «Ik ging vroeger heel graag op restaurant, nu eet ik bijna niks meer. Want niks smaakt mij nog. Ik heb vier overbruggingen, twee pacemakers, poliepen op de blaas, een slechte heup en een slecht been. Ik leef op plaspillen, slaappillen, pillen voor mijn hart en pillen voor mijn bloed. Zeg mij eens: welk genot heb ik dan nog van 't leven?»

Babbeltje

Alfred — alleenstaand sinds ook zijn tweede vrouw in 1992 aan kanker stierf — ziet nog maar heel weinig mensen. «Uit mijn eerste huwelijk heb ik één zoon van 72, maar die wil ik zo min mogelijk tot last zijn», zegt hij. «Want hij heeft zijn handen meer dan vol met de vijf kleinkinderen. Mijn zoon passeert wel dikwijls en hij doet ook al het paperassenwerk voor mij, maar hij heeft het al lastig genoeg zonder mij erbij.» «Alle dagen komen hier twee vrouwen van Familiezorg langs», vertelt Alfred verder. «De ene dame komt mij wassen en aankleden, de andere doet de boodschappen en kookt. Verder zie ik godganse dagen niemand. Vrienden? Die zijn dood, hé. En de weinigen die nog overblijven, kunnen ook niet meer weg. Ja, ik zou een beroep kunnen doen op een dienst die dames stuurt om een babbeltje mee te doen. Maar mensen met wie

«IK BEN 100 EN IK WIL DOOD (maar ik mag niet)»

u nooit contact heeft gehad en die misschien niet gesteld zijn op hoe u denkt: wat moet men daar tegen zitten te vertellen?»

Naar een rusthuis gaan, ziet Alfred ook niet zitten. «Ik ben altijd een vrije man geweest en wil vrij kunnen blijven», zegt hij daarvan. «Ik doe graag mijn goesting. Trouwens, in een rusthuis ga ik niet plots springlevend zijn, hé? Hier heb ik tenminste mijn eigen huis nog. Weet u wat ik verschrikkelijk vind? Dat ik heel zeker weet dat als ik hier vandaag of morgen val of een beroerte krijg, ik nooit meer naar mijn huis zal kunnen terugkeren. (weent dikke, bittere tranen) Dan zal ik eindigen in de kliniek waar ik zal moeten wachten op mijn dood. En dat zie ik niet zitten.»

«Dan zou ik een hele grote sukkelaar zijn», vervolgt Alfred. «Ik wéét wat dat is in een ziekenhuis: dat is al ellende wat ge daar ziet. Wat voor zin heeft het om daar te liggen wachten op mijn dood? Wie hééft daar iets aan? Niemand. In ziekenhuizen is het personeel ook al overstelp met werk. Wat kunnen ze in de maatschappij nog doen met een man van 100 jaar die niks meer aan het leven

heeft? Niks. Laat mij dan toch gaan... Vanaf een zekere ouderdom — neem 80 — zouden mensen die zich ellendig voelen en verschrikkelijk sukkelan, moeten kunnen gaan als ze dat willen.»

Waardig einde

Na de Antwerpse Amelie Van Esbeen (93), die begin vorig jaar zelfs in honger-

IK HEB ÉÉN ZON VAN 72 DIE VAAK PASSEERT, MAAR DIE WIL IK ECHT ZO MIN MOGELIJK TOT LAST ZIJN. HIJ HEEFT ZIJN HANDEN MEER DAN VOL MET ZIJN VIJF KLEINKINDEREN

staking ging omdat niemand haar euthanasiewens wilde inwilligen, is Alfred de tweede levensmoeë hoogbejaarde die publiekelijk opstaat om voor een waar-

dig levenseinde te vechten. «Ik snap niet dat niet nog méér mensen hardop pleiten voor een versoepeling van de wet op de euthanasie. Want er zijn er velen in mijn situatie, zijt maar zeker», zegt Alfred. «Ik snap ook niet dat die versoepeling niet vanzelfsprekend kan zijn. Vrouwen mogen in België de pil nemen. Ik ben niet tegen de pil, versta me niet verkeerd. Maar wat wil dat zeggen? Dat de wet toestaat dat er geen nieuw leven wordt geboren. De wet staat ook abortus toe. Ben ik ook niet tegen. Maar bij vruchtafdriving spreken we toch van een levend wezen, hé? Zodus: waarom laten dokters hele oude niet-terminale mannen en vrouwen, helder van geest nog, dan niet zelf beslissen over het tijdstip van hun dood?»

«Ik zal mij niet ophangen en ik ga mij ook niet doodschieten», zegt Alfred stellig. «Want dat zou ik voor mezelf zeer vernederend vinden. Ik heb hier een Nederlands boek over zelfdoding liggen. Ge moest eens weten hoeveel manieren er bestaan om uzelf dood te doen. Maar dat is geen oplossing in mijn ogen. Het zou in de wet moeten worden opgenomen dat mensen zoals ik euthanasie kunnen

E

MIJN LICHAAM IS VERSLETEN. IK KAN AMPER NOG STAPPEN, ZIE ZO GOED ALS NIKS MEER, HOOR EN SMAAK SLECHT EN LEEF OP PLASPILLEN, SLAAPILLEN, PILLEN VOOR MIJN HART EN MIJN BLOED. ZEG MIJ: WELK GENOT HEB IK NOG VAN 'T LEVEN?»

DE DOKTERS ZEGGEN DAT IK TE GEZOND BEN VOOR EUTHANASIE. MAAR IK VIND DAT DE WET MOET TOESTAAN DAT HELE OUDE MENSEN UIT HET LEVEN MOGEN STAPPEN ALS ZE DAT ZELF WILLEN

ALS IK MORGEN VAL OF EEN BEROERTE KRIJG, EINDIG IK IN DE KLINIEK WAAR IK ALS EEN ECHTE SUKKELAAR MOET WACHTEN OP MIJN DOOD. ELKE NACHT HOOP IK DAT IK KAN GAAN ZOALS MIJN VADER EN BROER: IN MIJN SLAAP

afdwingen: dat is ook de reden waarom ik dit interview doe.» Wat zijn zoon er eigenlijk van vindt dat Alfred in een niet-terminale levensfase liefst niet meer onder de levenden wil zijn? «Hij weet dat ik al jaren lid ben van de organisatie 'Recht op Waardig Sterven' en zegt dat hij mijn wens respecteert. Maar ik vrees dat hij dat alleen maar zegt omdat hij weet dat het voor mij toch onmogelijk is om euthanasie te krijgen.»

Schreien als een kind

«Ach, wie niet in mijn schoenen staat, begrijpt niet hoe zwaar het is om de dagen door te komen. Bij het opstaan denk ik: 'Ik zou willen dat het al avond is'. Overdag zit ik te denken: 'Hier zit ik weer, hier zit ik weer... te wachten...'. En als ik mij 's avonds in de hoek neerleg (wijst naar zijn bed), zeg ik onveranderlijk tegen mezelf: 'Ik hoop dat ik vannacht niet meer wakker kom en dat ik zal kunnen gaan zoals mijn vader en broer zijn gegaan: in hun slaap.' Vorige week was ik zo ziek en ellendig dat ik heb zitten schreien als een klein kind opdat het leven maar mocht stoppen. Had de wet het mij toegestaan, ik had vorige week zeker euthanasie gepleegd.»

«Ik wil dat de machthebbers in ons land er eens bij stilstaan hoe pijnlijk en zinloos het allemaal kan zijn. Oók als je niet ongeneeslijk ziek bent», besluit Alfred krantig. «Ze willen niet weten hoeveel tranen ik daar om laat. Véél tranen. Ik had de mooiste plannen voor op mijn oude dag. Ik zou heelder dagen bloemen gaan schilderen. Maar ik zie niks meer! Ik kan zelfs naar mijn eigen schilderwerken niet meer kijken. Wat ben ik nu met al mijn kunstboeken die ik beetje bij beetje heb gekocht met het oog op later, om ze te kunnen doorbladeren als ik te oud zou zijn om nog naar buiten te kunnen? Helemaal niks. Verstaat niemand dat?»

«Voor mijn 100ste verjaardag heb ik van overal kaartjes en gelukwensen gekregen. Mijn lerares Engels — u moet weten dat ik altijd veel talen heb bijgeleerd in mijn vrije tijd — schreef: 'Many years, Alfred!' Many years, begot... De meeste mensen wensten mij trouwens 'Nog vele gelukkige jaren!' toe. Dat ik bij mijn eigen dacht: 'In mijn positie?! Maar waar zijn die mensen feitelijk met hun gedachten?»